

Shii take - Húževnatec jedlý

Lentinula edodes

Húževnatec jedlý v prírode rastie v juhovýchodnej Ázii. Zvlášť dlhú tradíciu v pestovaní tejto huby má Japonsko, kde je táto huba v sušenom stave významným vývozným artiklom. Huba vytvára plodnice s priemerom 50-150 mm, klobúk je svetlohnedý až tmavohnedý, šupinatý, v mladosti uzavretý. Lupene sú belavé, neskôr čiastočne stmavnú. Nožička je tuhá a na povrchu šupinatá. Hubu možno pestovať na kmeňoch listnatých stromov alebo na sterilných substrátoch.

INTENZÍVNE PESTOVANIE

Potreby na pestovanie

Drvená slama alebo piliny listnatých stromov alebo drvené kukuričné oklasky, sadba, vatový valček, varné sáčky (tatrafánové alebo sáčky na výrobu tlačienky).

Príprava substrátu

Nadrobno drvenú slamu, piliny alebo stonky ponoríme do vody a 24 hodín máčame. Materiál sa lepšie namočí, pokiaľ ho na začiatku zalejeme horúcou vodou. Na druhý deň materiál necháme odkvapkať, naspeme do varných sáčkov a zaviazeme. Sáčky plníme do 2/3 obsahu, aby v sáčku zostal priestor na premiešanie materiálu so sadbou. Uzatvorené vložíme do vody a varíme 1 hodinu. Potom sáčky z vody vyberieme a necháme ochladnúť. Varenie opakujeme ešte na druhý a tretí deň. Miesto vo vode môžeme sáčky variť v pare (v hrnci na zaváranie), dobu varu predĺžime na 1,5 hodiny. Je treba zaistiť, aby sa sáčky v zaváracom hrnci nedotýkali príliš veľkou plochou.

Očkovanie sadbou

Sadbu rozdrobíme v uzavretom vrecku na jednotlivé zrnká. V čistej miestnosti bez plesní vychladnutý sáček so substrátom pootvoríme a otvorom naspeme sadbu v množstve asi 3 % substrátu. Sáček opäť uzatvoríme cez vatový valček, aby kultúra mohla dýchať.

Prerastanie podhubia

Sáčky uložíme na prerastanie do teploty asi 25 °C. Substrát prerastie podhubím asi za 2-3 mesiace. Pri prerastaní podhubia nie je rozhodujúce či je v priestore svetlo alebo tma.

Tvorba plodníc

Prerastený substrát vybalíme zo sáčku a uložíme do priestoru s teplotami v rozmedzí 12 °C až 20 °C a vysokou vzdušnou vlhkosťou. Pre tvorbu plodníc je nutná prítomnosť svetla. Povrch substrátu udržujeme vlhký rozprašovaním alebo kropením.

EXTENZÍVNE PESTOVANIE

Potreby na pestovanie

Čerstvé kmene a vetvy listnatých stromov s priemerom asi 10 cm, sadba a parafín. Parenisko, fóliovník, skleník, alebo v malom fóliovníku.

Očkovanie kmeňov a prerastanie podhubia

Kmene a vetvy najlepšie 1-2 mesiace po zrezaní narežeme na dĺžku 1 m. Do takto pripravených kmeňov vyvrtáme otvory s priemerom 10-15 mm a hĺbkou 100 mm vo vzdialenosti asi 100 mm od seba na dvoch protifaľných stranách kmeňa. Tieto otvory vyplníme sadbou a zalejeme roztaveným parafínom. Kmene uložíme na prerastanie podhubia do igelitových vriec, alebo prikryjeme fóliou a dáme do tepla (optimálna teplota je 28 °C). Dbáme na dostatočnú vlhkosť. Doba prerastania podhubia je 3 až 5 mesiacov. Najlepšie použiť dubové drevo.

Tvorba plodníc

Prerastené kmene vybalíme z fólie a môžeme ich umiestniť na jar a v jeseni do skleníka alebo fóliovníka. Cez leto je možné využiť i vlhkejšie tienisté miesto vonku. V každom prípade je treba chrániť kmene pred vyschnutím vlhčením a pred väčšími mrazmi chrániť umiestnením

v priestore, kde teplota neklesá pod -5 °C. Pokiaľ prerastené kmene nechcú začať tvoriť plodnice, namočíme ich na 1 deň do vody s teplotou 10 °C až 18 °C. Kmene potom začnú plodiť v priebehu niekoľko dní a plodnice dosahujú zrelosti približne za 10 dní. Po zbere necháme kmene asi mesiac odpočívať. Prípadným ďalším ponorením do vody navodíme ďalšie plodenie.

Zber plodníc

Zberáme plodnice s veľkosťou klobúka 5-7 cm, v období, keď je klobúk ešte čiastočne uzavretý. Tuhý hlúbik ukrojíme asi 2 cm pod klobúkom. Plodnice môžeme pomerne dlho skladovať, pri teplotách 2 °C až 6 °C vydržia 10-14 dní.

Použitie plodníc

Plodnice shii take vynikajú svojimi mimoriadnymi chuťovými vlastnosťami a vôňou a v neposlednom rade blahodarnými účinkami na ľudské zdravie. Odborné publikácie uvádzajú, že pravidelná konzumácia shii take znižuje hladinu cholesterolu v krvi, posilňuje imunitný systém a pôsobí proti vzniku nádorových ochorení. Hubu môžeme upravovať všetkými bežnými spôsobmi a hodia sa najmä vďaka svojej silnej aróme ako ochucujúca zložka rôznych jedál. Vynikajúco sa hodí pod mäso, do rôznych polievok a omáčok.

Návod na očkovanie do dreva

Ján Jánoš, 906 21 Jablonka 63, +421 948 650 307, obchod@hriby.eu, www.hriby.eu

Shii take - Houževnatec jedlý

Lentinula edodes

Houževnatec jedlý v přírodě roste v jihovýchodní Asii. Zvláště dlouhou tradici v pěstování této houby má Japonsko, kde je tato houba v sušeném stavu významným vývozním artiklem. Houba vytváří plodnice o průměru 50-150 mm, klobouk je světlehnědý až tmavěhnědý, šupinatý, v mládí podvinutý. Lupeny jsou bělavé, později částečně tmavnou. Třeň je tuhý a na povrchu šupinatý. Houbu lze pěstovat na kmenech a větvích listnatých stromů nebo na sterilních substrátech.

INTENZÍVNE PESTOVANIE

Potreby k pěstování

Drcená sláma nebo piliny listnatých stromů nebo drcená kukuřičná vřetena, sadba, varné sáčky (tatrafanové nebo sáčky na výrobu tlačanky).

Příprava substrátu

Drobně drcenou slámu, piliny nebo vřetena ponoříme do vody a 24 hodin máčíme. Materiál selépe namočí, pokud ho na začátku zalijeme horkou vodou. Druhý den materiál necháme okapat, nasypeme do varných sáčků a zavážeme. Sáčky plníme do 2/3 obsahu, aby v sáčku zbyl prostor na promíchání materiálu se sadbou. Uzavřené vložíme do vody a vaříme 1 hodinu. Potom sáčky z vody vyndáme a necháme zchladnout. Var opakujeme ještě druhý a třetí den. Místo ve vodě můžeme sáčky vařit v páře (v zavařovacím hrnci), dobu varu prodloužíme na 1,5 hodiny. Je třeba zajistit, aby se sáčky v zavařovacím hrnci nedotýkaly příliš velkou plochou.

Očkování sadbou

Sadbu rozdělíme v uzavřeném pytlíku na jednotlivá zrna. V čisté místnosti bez plísní vychladlý sáček se substrátem pootevřeme a otvorem nasypeme sadbu v množství asi 3 % substrátu. Sáček opět uzavřeme přes vatový váleček, aby kultura mohla dýchat.

Prorůstání podhoubí

Sáčky uložíme na prorůstání do teploty asi 25 °C. Substrát proroste podhoubím asi za 2 - 3 měsíce. Při prorůstání podhoubí není rozhodující zda je v prostoru světlo nebo tma.

Tvorba plodnic

Prorostlý substrát vybalíme ze sáčku a uložíme do prostoru s teplotami v rozmezí 12 °C až 20 °C a vysokou vzdušnou vlhkostí. Pro tvorbu plodnic je nutná přítomnost světla. Povrch substrátu udržujeme vlhký mlžením nebo kropením.

EXTENZÍVNE PESTOVANIE

Potreby k pěstování

Čerstvé kmeny a větve listnatých stromů o průměru asi 10 cm, sadba a parafín. Pařník, fóliovník, skleník, nebo v malém fóliovníčku.

Očkování kmenů a prorůstání podhoubí

Kmeny a větve nejlépe ve stáří 1-2 měsíce po pokácení nařežeme na délku 1 m. Do takto připravených kmenů vyvrtáme otvory o průměru 10-15 mm a hloubce 100 mm ve vzdálenosti asi 100 mm od sebe na dvou protilehlých stranách kmene. Tyto otvory vyplníme sadbou a zalijeme roztaveným parafínem. Kmeny uložíme k prorůstání podhoubí do igelitových pytlů, nebo přikryjeme fólií a dáme do tepla (optimální teplota je 28 °C). Dbáme na dostatečnou vlhkost. Doba prorůstání podhoubí je 3 až 5 měsíců.

Tvorba plodnic

Prorostlé kmeny vybalíme z fólie a můžeme je umístit na jaře a na podzim do skleníku nebo fóliovníku. Přes léto je možné využít i vlhčí stinné místo venku. V každém případě je třeba chránit kmeny před vyschnutím vlhčením a před většími mrazy chránit umístěním v prostoru, kde teplota neklesá pod -5 °C. Pokud prorostlé kmeny nechtějí začít tvořit plodnice,

namočíme je na 1 den do vody o teplotě 10 °C až 18 °C. Kmeny pak začnou plodit během několika dnů a plodnice dosahují zralosti přibližně za 10 dnů. Po sklizni necháme kmeny asi měsíc odpočívat. Případným dalším ponořením do vody navozujeme další plazení.

Sklizeň plodnic

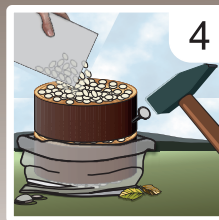
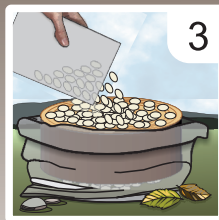
Plodnice sklízíme o velikosti klobouku 5-7 cm, v době, kdy je klobouk ještě částečně podvinutý. Tuhý třeň ukrojíme asi 2 cm pod kloboukem. Plodnice můžeme poměrně dlouho skladovat, při teplotách 2 °C až 6 °C vydrží 10-14 dnů.

Použití plodnic

Plodnice shii take vynikají svými mimořádnými chuťovými vlastnostmi a vůní a v neposlední řadě blahodárnými účinky na lidské zdraví. Odborné publikace uvádějí, že pravidelná konzumace shii take snižuje hladinu cholesterolu v krvi, posiluje imunitní systém a působí proti vzniku nádorových onemocnění. Houbu můžeme upravovat všemi běžnými způsoby a hodí se zejména díky svému silnému aroma jako ochucující složka různých jídel. Znamenitě se hodí pod maso, do různých polévek a omáček.

Návod na očkování do dřeva

Ján Jánoš, 906 21 Jablonka 63, +421 948 650 307, obchod@hriby.eu, www.hriby.eu